

НАРЕДБА
ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА СЪСТАВЯНЕ НА БЮДЖЕТНАТА ПРОГНОЗА ЗА
МЕСТНИ ДЕЙНОСТИ ЗА СЛЕДВАЩИТЕ ТРИ ГОДИНИ И ЗА СЪСТАВЯНЕ,
ПРИЕМАНЕ, ОБСЪЖДАНЕ, ИЗПЪЛНЕНИЕ, ОТЧИТАНЕ И КОНТРОЛ НА БЮДЖЕТА
НА ОБЩИНА ГОРНА МАЛИНА

Раздел I
Общи положения

Чл. 1. (1) С тази Наредба се определят условията и реда за съставяне на бюджетната прогноза за местни дейности за следващите три години, за съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на бюджета на Община Горна Малина и извънбюджетните сметки, както и взаимоотношенията с централните ведомства, второстепенните разпоредители с бюджет, други общини, финансови институции и местната общност.

(2) Наредбата регламентира управлението на бюджетните и извънбюджетните средства при спазване на следните принципи:

1. всеобхватност – управлението се осъществява чрез бюджета и сметките на разпоредителите с бюджети, включени в сборния бюджет на Община Горна Малина;
2. отчетност и отговорност – общинския бюджет се управлява по начин, който гарантира отчетността и отговорността на разпоредителите с бюджета;
3. адекватност – съответствие на фискалната политика с макроикономическите показатели и социално - икономическите цели на общината;
4. икономичност – придобиването с най - малки разходи на необходимите ресурси за осъществяване дейността на общината, при спазване на изискванията за качеството на ресурсите;
5. ефективност – постигането на максимални резултати от използваните ресурси при осъществяване дейността на общината;
6. ефикасност – степента на постигане целите на общината при съставяне на действителните и очакваните резултати от тяхната дейност;
7. прозрачност – създаване на възможност за информираност на обществото чрез осигуряване на публичен достъп до информация на бюджетните прогнози и проектобюджети на общината;
8. устойчивост – поддържане на текущи нива на приходите и разходите без риск за платежоспособността на общината или за способността за покриване на задължения в дългосрочен план;
9. законосъобразност – спазване на приложимото законодателство, на вътрешните актове и на договорите.

Чл. 2. (1) Общинският бюджет е:

1. Годишен финансов план, който се съставя, приема, променя, изпълнява и отчита съгласно Закона за публичните финанси. Бюджетът на общината включва всички постъпления и плащания за дейността на общината за съответната бюджетна година, с изключение на постъпленията и плащанията, за които се прилагат сметки за

средства от Европейския съюз, и на операциите с чужди средства, за които са обособени сметки за чужди средства.

2. Документ за финансовата политика на общината;
3. Ръководство за оперативната дейност.

(2) В състава на общинския бюджет влизат: бюджетът на първостепенния разпоредител с бюджет и бюджетните сметки на определените с решение на общинския съвет второстепенни разпоредители.

(3) С общинският бюджет се осигуряват парични средства за финансиране на местни и делегирани от държавата дейности в интерес на местната общност.

(4) Кметът на общината организира и ръководи съставянето, внасянето в общинския съвет и изпълнението на бюджета на общината.

Чл. 3. (1) Бюджетът се съставя и изпълнява за една бюджетна година.

(2) Бюджетната година започва на 1 януари и приключва на 31 декември на съответната година.

(3) Бюджетът се съставя в български левове.

Чл. 4. (1) Разпоредител с бюджет е съответният ръководител на бюджетната организация.

(2) Първостепенни разпоредители с бюджет са разпоредителите, които съставят, изпълняват и отчитат бюджет и са определени като такива със закон. Първостепенен разпоредител с бюджет по бюджета на Община Горна Малина е кметът на общината.

(3) Правомощия на първостепенен разпоредител с бюджет може да се делегират от първостепенния разпоредител с бюджет на негов заместник или секретаря на общината. Конкретните права и задължения по делегирането се определят със заповед. Делегирането не освобождава съответния първостепенен разпоредител с бюджет от отговорност за изпълнението на делегираните правомощия.

(4) Разпоредителите с бюджет от по - ниска степен по бюджета на общината се определят от общинския съвет по предложение на кмета на общината.

(5) Второстепенните разпоредители с бюджет прилагат делегиран бюджет в случаите, когато това е определено със закон, както и когато въз основа на закон са определени от първостепенния разпоредител с бюджет да прилагат делегиран бюджет.

(6) Първостепенният разпоредител с бюджет упражнява контрол върху процесите по планирането, съставянето, изпълнението и отчитането на бюджетите на разпоредителите с бюджет от по - ниска степен.

Чл. 5. Бюджетът на общината се приема от Общинския съвет по реда на Закона за публичните финанси.

Чл. 6. Основните показатели на бюджетите и сметките за средства от Европейския съюз са приходите, помощите и даренията, разходите, бюджетните взаимоотношения,

бюджетното салдо и финансирането на бюджетното салдо:

Чл. 6а. Кметът на общината, като разпоредител със сметки за средства от Европейския съюз:

1. Организира разработването на разчетите със сметки от Европейския съюз;
2. Внася проекта за индикативен годишен разчет за сметки от средствата от Европейския съюз, заедно с решение за приемане на общинския бюджет за съответната година;
3. Организира разработването на детайлен разчет на сметките за средствата от Европейския съюз по отделни общински проекти в съответствие с изискванията на съответния Управляващ орган и на Министерството на финансите;
4. Утвърждава разработеният детайлен разчет по т. 3;
5. Изпълнява и други функции, произтичащи от конкретни правила за управление, разработване и отчитане на сметките за средства от Европейския съюз;

Чл. 7. (1) Постъпленията не са целеви и служат за покриване на плащанията.

(2) Средствата от помощи и дарения по международни програми и договори се разходват съгласно изискванията и клаузите на съответните програми и договори.

(3) Средствата с източник инвестиционен заем се разходват съгласно клаузите на съответните договори.

Чл. 8. При формиране на приходната част от бюджета на общината, Общинския съвет определя постъпленията от:

1. местни данъци;
2. местни такси;
3. предоставяните от общината услуги и права;
4. управлението и разпореждането с общинско имущество;
5. глоби и имуществени санкции;
6. лихви, неустойки и други неданъчни приходи;
7. постъпления от приватизация.

Чл. 9. (1) Разходите по бюджетите на разпоредители с бюджет се класифицират по показатели въз основа на икономически и функционален признак.

(2) В разходната част на общинския бюджет се предвиждат бюджетни кредити за финансиране на местни и делегирани от държавата дейности, както и дофинансиране на делегираните от държавата дейности.

(3) Общинският съвет определя и разходната част на общинския бюджет, бюджетните кредити за финансиране на текущи и капиталови разходи, както и разходите за лихви, такси и комисиони по обслужването на общинския дълг.

Чл. 10. (1) Бюджетният процес включва дейностите по съставяне на бюджетната прогноза за местни дейности за следващите три години, по съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на бюджета.

(2) Бюджетният процес се управлява от Общинския съвет и кмета на общината.

Раздел II „Финансова политика и управление“

Чл. 11. (1) Финансовата политика на общината представлява система от цели, принципи на управление, приоритети и правила относно местните финанси, която осигурява:

1. бюджетна рамка, гарантираща предоставяне на такова равнище на общинските услуги, което отговаря на потребностите и на възможностите на местната общност;
2. достатъчно гаранции за способността на общината да отговаря на промените в потребностите на местната общност по отношение на предоставяните услуги;
3. кредитна способност;
4. стабилно финансово състояние;
5. балансирано бюджетно салдо.

Чл. 12. (1) Целите на общината се определят в общинския план за развитие, общинските стратегии, прогнозите за развитие на общината и програмата за управление за срока на мандата.

(2) Ежегодно на базата на документите по ал. 1, приетите от общинския съвет въз основа на тях годишни планове и програми и актуализираната тригодишна бюджетна прогноза, кметът на общината определя годишните оперативни цели по общинския бюджет. Годишните оперативни цели могат да се формулират и по области на политиката.

(3) Въз основа на годишните оперативни цели по ал. 2, общинската администрация, звената на общината, общинските предприятия и разпоредителите от по-ниска степен, разработват прогнозна годишна програма за тяхната реализация и очакваните резултати от нейното изпълнение. Програмата включва и проект на разчет за необходимите ресурси, който се предлага да бъде включен в общинския бюджет.

(4) Принципите на управление са съвкупност от правила, процедури, норми за поведение на участниците в бюджетния процес.

Чл. 13. (1) Политиката за управление на текущия бюджет представлява система от правила и процедури, осигуряващи финансиране на текущите разходи чрез:

1. приходите от местни данъци, такси, неданъчни приходи, глоби и санкции и дарения;
2. изравнителната субсидия от централния бюджет;
3. други трансфери от централния бюджет;
4. преходния остатък от предходната година.

(2) Текущи разходи за местни дейности не могат да се финансират с дългосрочен общински дълг, по смисъла на Закона за общинския дълг (ЗОД).

(3) Ангажименти за самостоятелно финансиране от община Горна Малина на услуги с регионален обхват могат да бъдат поемани само след конкретно решение на общинския съвет и при условие, че са планирани в общинския бюджет.

Чл. 14. (1) Политиката за управление на инвестициите и активите представлява система от правила и процедури, осигуряващи:

1. приоритетно осигуряване на инвестиции, минимизиращи бъдещи разходи за поддръжка и/или замяна;
2. защита на инвестициите;
3. поддържане на общинските активи на такова приемливо равнище, което позволява

защита на извършените инвестиции и минимизиране на бъдещи разходи за поддръжка и/или замяна;

4. средно- и дългосрочно планиране и управление на инвестиционните разходи;

5. точно определяне на текущите разходи за всеки актив, както и приходите от неговата експлоатация.

6. подробна информация за източниците за финансиране на капиталовите разходи;

7. разходване на постъпления от продажба на общински нефинансови активи само за финансиране на изграждането, за основен и текущ ремонт на социална и техническа инфраструктура, както и за погасяване на ползвани заеми за финансиране на проекти на социалната и техническата инфраструктура;

(2) Инвестициите включват разходите за основен ремонт на материалната база и инфраструктурата, за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи, за придобиване на земя и други.

(3) Капиталовите разходи за текущата година се планират в съответствие с:

1. дългосрочната инвестиционна програма и конкретните неотложни потребности на бюджетните звена;

2. предложенията на местната общност;

3. прехвърлените задължения, включително и по поет общински дълг в частта за капиталови разходи.

4. задължения за съфинансиране по национални и международни програми и проекти.

(4) Източници за финансиране на капиталовите разходи са:

1. определените със закон или акт на Министерския съвет средства за капиталовите разходи за делегираните от държавата дейности и за местните дейности;

2. приходи от продажба на нефинансови активи;

3. средства от програми и проекти;

4. средства от дарения;

5. собствени приходи;

6. заемни средства.

Чл. 15. (1) Политиката по управление на приходите представлява система от правила и процедури, осигуряващи:

1. поддържане и актуализиране на тригодишни прогнози за приходите;

2. прилагане на консервативен подход на планиране, с оценка на потенциалните външни неблагоприятни икономически въздействия;

3. наблюдение на приходите с еднократен характер и въвеждане на специални мерки за компенсирането им в случай на риск от неизпълнението им;

4. интегрирано използване на методите „анализ на тенденциите“ и „анализ на облозите, недоборите и събираемостта“ при прогнозиране на данъчните приходи.

5. определяне на такси и цени на услуги в случаите, когато потребителите на конкретна услуга са ясно определени и разходите за нейното предоставяне могат да бъдат изчислени точно.

6. цялостно възстановяване на разходите (текущи, капиталови и за обслужване на дълга), извършени за предоставяне на конкретна услуга за сметка на постъпленията от такси и цени, определени за тази услуга.

7. най-малко веднъж годишно извършване на анализ на разходите и размера на

таксите и цените на услуги, като при необходимост се предлагат за утвърждаване от общинския съвет съответните актуализации и изменения.

8. планиране на приходите от глоби, наказателни лихви и неустойки на база изпълнение от предходната година и въз основа на издадени и влезли в сила изпълнителни листове.

Чл. 16. (1) Политиката по резервите е система от правила и процедури, осигуряващи поддържането на ресурс за неотложни и непредвидени разходи, който да се използва за преодоляване на временен недостиг на бюджетни средства, за покриване на необходими еднократни разходи и/или като източник на лихвени приходи.

(2) Резервът може да бъде общ и целеви, като общият размер не може да надвишава 10 на сто от общия размер на разходите по бюджета на общината.

Чл. 17. (1) Правилата и процедурите по настоящия раздел се синхронизират и интегрират в Системата за финансово управление и контрол на община Горна Малина.

(2) В изпълнение на своите правомощия, кметът на общината може да утвърждава и други специфични правила, процедури, механизми и заповеди, с които се осигурява изпълнението на настоящия раздел.

Раздел III **Фискални правила**

Чл.18. Общинският съвет и кметът при съставянето, приемането и изпълнението на бюджета на общината спазват съответните фискални правила по Закона за публичните финанси.

Чл.19. Средносрочната цел за бюджетното салдо по бюджета на общината, изчислено на касова основа, е придържане към балансирано бюджетно салдо.

Чл.20. (1) Средният темп на нарастване на разходите за местни дейности по бюджета на общината за прогнозирания средносрочен период не следва да надхвърля средния темп на нарастване на отчетените разходи за местни дейности за последните четири години.

(2) По - висок темп на нарастване на разходите спрямо този по ал. 1 се допуска само при компенсиране с допълнителни мерки, водещи до увеличаване на бюджетните приходи. Допълнителните мерки следва да водят до устойчиво нарастване на собствените общински приходи и да нямат еднократен характер.

(3) Мерки, водещи до трайно намаляване на бюджетните приходи по бюджета на общината, се компенсират с мерки за трайно намаляване на разходите.

Чл.21. (1) Годишният размер на плащанията по общинския дълг за общината във всяка отделна година не може да надвишава 15 на сто от средногодишния размер на собствените приходи и общата изравнителна субсидия за последните три години, изчислен на базата на данни от годишните отчети за изпълнението на бюджета на

общината.

(2) Номиналът на издадените през текущата бюджетна година общински гаранции не може да надвишава 5 на сто от общата сума на приходите и общата изравнителна субсидия по последния годишен отчет за изпълнението на бюджета на общината.

(3) Годишният размер на плащанията по дълга включва дължимите главници, лихви, такси, комисиони и други плащания по поетия от общината дълг.

(4) Когато предстоящо плащане по съществуващ дълг, който е предмет на рефинансиране, е дължимо на дата, предхождаща датата на поемане на рефинансиращия дълг, общината задължително заделя паричен резерв за предстоящото плащане по съществуващия дълг в рамките на размера, определен по ал. 1.

(5) В ограничението по ал. 1 не се включва дългът на общините по временни безлихвени заеми и по предоставени им заеми от други лица от сектор „Държавно управление“.

(6) Със Закона за държавния бюджет за съответната година може да се определя максимален размер на дълга, който може да бъде поет от общината през бюджетната година извън ограниченията по ал. 1 и извън случаите по ал. 5 за авансово финансиране на плащания по проекти, финансирани със средства от Европейския съюз.

Чл.22. Община Горна Малина представя в министерство на финансите информация за състоянието движението на дълга на общината, включително за намеренията за поемане на дълг, както и за издаване на гаранции, по ред и срокове, определени от министъра на финансите.

Чл.23. С решението за приемане на общинския бюджет за съответната година общинския съвет определя:

1. Максималния размер на новия общински дълг;
2. Общинските гаранции, които могат да бъдат издадени през годината;
3. Максималния размер на общинския дълг и общинските гаранции към края на бюджетната година.

Чл.24. Дължимите суми за лихви и погашения по главниците по главниците по общинския дълг съставляват приоритетно задължение на общинския бюджет.

Раздел IV **Структура на общинския бюджет**

Чл. 25. (1) Общинският бюджет включва:

1. приходи от:

- а) местни данъци - при условия, по ред и в граници, установени със закон;
  - б) такси - при условия и по ред, установени със закон;
  - в) услуги и права, предоставяни от общината;
  - г) разпореждане с общинска собственост;
  - д) глоби и имуществени санкции;
  - е) лихви и неустойки;
  - ж) други постъпления;
  - з) помощи и дарения;
2. разходи за делегирани от държавата и за местни дейности, както и във функционален разрез съгласно единната бюджетна класификация, за:
- а) персонал;
  - б) издръжка;
  - в) лихви;
  - г) помощи и обезщетения за домакинства;
  - д) текущи субсидии;
  - е) капиталови разходи;
3. бюджетни взаимоотношения с централния бюджет и с други бюджети и сметки за средства от Европейския съюз;
4. бюджетно салдо;
5. финансиране.

Чл. 26. (1) По бюджетите на второстепенните разпоредители с бюджет по бюджетите на общините не се предвиждат приходи, с изключение на помощи и дарения.

(2) Алинея 1 не се прилага за делегираните бюджети.

Чл. 27. Общинският бюджет е публичен и се контролира от местната общност по ред, определен от общинския съвет и от определените със закон компетентни органи (Приложение №1)

Раздел V

Взаимоотношения на общинския бюджет с държавния бюджет и с други бюджети и сметки

Чл. 28. (1) Бюджетните взаимоотношения, включително размерът им по видове между общинските бюджети и държавния бюджет, се определят със закона за държавния бюджет за съответната година.

(2) Бюджетните взаимоотношения по ал. 1 може да се променят по реда на този закон въз основа на друг закон или акт на Министерския съвет, ако това е предвидено със закон.

Чл. 29. (1) Бюджетните взаимоотношения на общинския бюджет с централния бюджет включват:

1. трансфери за:

- а) обща субсидия за финансиране на делегираните от държавата дейности;
- б) местни дейности, включително обща изравнителна субсидия;
- в) целева субсидия за капиталови разходи;
- г) други целеви разходи;
- д) финансови компенсации от държавата;

2. временни безлихвени заеми.

(2) В общинския бюджет се включват и бюджетните взаимоотношения с други бюджети и сметки за средства от Европейския съюз.

(3) Средствата по ал. 1, т. 1 се предоставят въз основа на закона за държавния бюджет за съответната година и/или с акт на Министерския съвет.

(4) Средствата по ал. 1, т. 1, букви "а", "б" и "в" се предоставят в срокове, определени със закона за държавния бюджет за съответната година.

Чл. 30. (1) Държавата финансира делегираните на общините държавни дейности с обща субсидия за тези дейности.

(2) Общата субсидия за финансиране на делегираните от държавата дейности се определя въз основа на приети от Министерския съвет стандарти за финансиране и натурални показатели за съответната дейност.

Чл. 31. Общата изравнителна субсидия за местни дейности е предназначена да осигури минимално равнище на местните услуги в общините. Механизмът за разпределението на общата изравнителна субсидия по общини се определя със закона за държавния бюджет за съответната година.

Чл. 32. Размерът на целевата субсидия за капиталови разходи и механизмът за неговото разпределение по общини се определят със закона за държавния бюджет за съответната година.

Чл. 33. (1) При извършване на промени по реда на Закона за публичните финанси размерът на бюджетните взаимоотношения на общината с централния бюджет се смята за изменен от датата, посочена в писменото уведомление на министъра на финансите.

(2) Промените по показателите на общинския бюджет в резултат на получени като трансфер или временен безлихвен заем средства от държавния бюджет и от други бюджети и сметки се извършват, без да е необходимо решение на общинския съвет.

Раздел VI

Бюджетна процедура. Съставяне на средносрочна бюджетна прогноза на общински бюджет

Чл. 34. (1) Бюджетната процедура на общината включва етапите, сроковете, разпределението на отговорностите и изискванията за съставянето, обсъждането, приемането, изпълнението и отчитането на бюджетната прогноза за местните